

Verksamhetsrapport 2016

Barnstigen

Innehåll

Sammanfattning	3
Inledning	4
Enhetens egna nyckeltal.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
Hållbar utveckling	5
Utveckla lärande, omsorg, normer och värden i förskola	5
<i>Barnen ska uppleva lustfyllt lärande i förskolan.....</i>	<i>5</i>
<i>Föräldrarna ska uppleva att barnet är tryggt i förskolan. (BUN) .....</i>	<i>7</i>
<i>Alla barn ska uppleva att de blir bemötta med respekt och lyssnade på. (BUN).....</i>	<i>8</i>

Sammanfattning

Barnstogens förskola har haft en hög måluppfyllelse under året. Vi har under året lagt stort fokus på normer och värden och valt att arbeta mycket med att revidera och implementera vår likabehandlingsplan med personal, barn och vårdnadshavare. Genom att förankra planen hos alla på förskolan ger vi bra förutsättningar för att minimera risker för kränkningar och skapa trygghet hos barn och vårdnadshavare.

Litteratur har varit en stor framgångsfaktor under året och något som all personal blivit inspirerade att fortsätta att arbeta med till nästa läsår. Vi har arbetat med både böcker bilder och olika texter. Litteraturen har även kopplats ihop med vårt likabehandlingsarbete. Här har barn och personal reflekterat över många olika etiska dilemman.

Vi kommer att fortsätta utveckla vårt arbete med pedagogisk dokumentation och våra lärmiljöer.

Inledning

Barnstogens förskola ligger utanför Eskilstuna i Skogstorp och består av 3 avdelningar.

Vi arbetar mycket med att skapa trygghet på förskolan då vi ser att trygghet är en förutsättning för utveckling och lärande. Personalen arbetar aktivt med värdegrundsarbete och detta är något vi kommer fortsätta arbeta med. Likabehandlingsplanen ska präglade vår verksamhet. Vårdnadshavare ska känna sig trygga att lämna sina barn till vår verksamhet. Miljön ska vara utmanande och stimulerande. Barnen får under dagarna få vistas i mindre grupper där deras intresse ska till varas på.

Hållbar utveckling

Utveckla lärande, omsorg, normer och värden i förskola

Barnen ska uppleva lustfyllt lärande i förskolan.

Arbetet med lässatsningen fortsätter. Kommunens lässatsning används för att stimulera elevers läslust, utveckla elevers läsförståelse samt arbeta för att ge flickor och pojkar goda läsvanor. Målgruppen utökas med flickor och pojkar inom förskolan. (KFN, BUN, TSN, KS)

Arbetet med lässatsningen fortsätter. Kommunens lässatsning används för att stimulera elevers läslust, utveckla elevers läsförståelse samt arbeta för att ge flickor och pojkar goda läsvanor. Målgruppen utökas med flickor och pojkar inom förskolan.

Lokalt åtagande
<p>■ Barnstigen: Senast maj 2016 använder samtliga förskollärare och barnskötare litteratur kontinuerligt i vardagen med ett pedagogiskt syfte.</p>
<p>Resultat: Målet är uppnått. Personalen har använt litteratur med barnen regelbundet med ett pedagogiskt syfte. De ser ett ökat intresse för litteratur, bilder och skriftspråket hos barnen.</p> <p>Analys: Läroplanen betonar att förskolan ska lägga stor vikt vid att stimulera varje barns språkutveckling och uppmuntra och ta till vara barnets nyfikenhet och intresse för den skriftspråkliga världen. Personalen ser att arbetet med litteratur har uppmuntrat barnens nyfikenhet gällande både läsande och skrivandet. Litteratur är ett välkänt ämne som engagerar många och det anser jag är en stor framgångsfaktor. Personalen ser att när de aktivt valt att fokusera på litteratur och lägga det i fokus ser de att det ger ringar på vattnet hos barnen. Jag menar att vi har en viktig roll i att så ett frö/skapa intresse kring läsning och skrivande och uppmuntra till ett livslångt lärande. Genom detta arbete har personalen höjt kvalitén på arbetet med kring litteratur på förskolan. De har arbetat med exempelvis bilder, boksamtal, barnets bok, vem böckerna. Genom att barnen har fått ta med egen bok ser de att barnens självkänsla har stärkts. Barnen har varit engagerade och intresserade av att ta med egna böcker och få möjlighet att få vara i centrum. Att få möjligheten att reflektera tillsammans med andra kompisar om den bok som de tycker om. Personalen ser att barnen har fått en större ordförståelse och ämneskunskaper och förmåga att reflektera genom att de har fått möta olika slags böcker och bilder. Den ökade kunskapen anser jag är att pedagogerna har haft en positiv förhållningssätt kring detta och uppmuntrat barnen. Fler barn har upptäckt läsandet och skrivandet då boken har varit i centrum. Barnen och personalen har diskuterat texter bilder och bokstäver har kommit in i reflektandet. Barnen reflekterar med varandra och får se bredden av reflektioner och att de kan se/ tolka bilder och texter ur olika perspektiv. Barnen har reflekterat både spontant utifrån dokumentationer på väggarna, hemma med vårdnadshavarna och i våra grupper. Boksamtal har varit ett bra verktyg för att arbeta med bokens innehåll. Personalen har reflekterat kring detta med barnen. Vad handlar boken om? Varför gjorde det så? Personalen ser att detta leder till ökad reflektion och ett hur barnen kommer med kreativa och fantasifulla idéer. De vågar uttrycka sina idéer i gruppen. De yngsta barnen har fått skapa egna böcker utifrån sina intressen och fått inflytande över hur de vill skapa den. Detta för att skapa ett intresse för böcker och bilder. När de skapat böckerna själva var de väldigt aktiva att visa och berätta för de andra barnen kring sina böcker. Personalen har arbetat med att se över vilka böcker de har att erbjuda barnen. Ett tydligt resultat var att de flesta böcker innehöll djur som huvudrollsinnehavare och inte människor. De såg även att de saknade böcker kring olika familjekonstellationer, funktionshinder och böcker från andra kulturer. Utifrån detta valde vi i ledningsgruppen har valt att köpa in normkritisk litteratur. Vi ville att barn ska få möta olika slags böcker på förskolan som också kan leda till reflektion. Dessa böcker har bidragit till att personalen reflekterar mer kring etiska dilemman med barnen. Detta har bidragit till</p>

Lokalt åtagande

att barnen får reflektera över annat gentemot tidigare böcker och de har kunna lyfta dessa frågor på ett annat sätt. En viktig utvecklingspotential är att när får nytt material till förskolan skulle personalen gärna få en föreläsning/bättre instruktioner om hur de är tänkta att användas/syfte Hur kan det hjälpa oss? Finns det något rätt syfte? Personalen har även fokuserat på att arbeta med barnen kring hur de hanterar en bok. I och med detta plockade även avdelningarna bort en hel del litteratur då vi hade böcker översallt. Vi kastar den inte på golvet eller river på sidorna. Vi ser att barnen idag är mer försiktig med böckerna När pedagogerna själva värderade böckerna så har barnen gjort detsamma. Vi har erbjudit barnen litteratur på olika sätt genom att använda ex flanosagor, saga via projektor, drama och skapande. Detta menar vi har bidragit till att barnen har fått möjlighet att uttrycka sig på många olika sätt. Ex har vi haft skapande tillsammans med sagorna. Vi har dramatiserat sagan. Vi har sett att det är viktigt att vi fortsätter med den spontana läsningen då denna året inte tagit så stor plats.

Utifrån BRUK har en avdelning förändrat miljön kring var de läser. De har skapat en "läshörna" där de inte behöver bli störda på samma sätt. En utmaning vi har är att tekniken blir ett hinder då den många gånger inte fungerar som exempelvis dåliga datorer, bristande nätverk och att det tar lång tid att starta upp tekniken. Det handlar även om alla pedagoger har kunskap för att använda den digitala tekniken.

Lässatsningen har varit en viktig del i att öka kompetensen hos all personal kring hur de kan arbeta med olika slags litteratur och skapa bra läsmiljöer för barnen på förskolan. Vi har i FSO Kompassen skapat möjlighet för språkpiloter på alla förskolor att träffas i tvärgrupper som har diskuterat boksamtal, läsmiljöer och estetiska lärprocesser. Detta i sin tur anser vi har skapat nya tankar och idéer om hur vi kan arbeta med litteratur på olika sätt som ex att ha boksamtal tillsammans med barnen. Dessa har även fått fortbildning genom lässatsningen som de delat med sig på respektive förskola. Det har gett ringar på vattnet i ett ökat intresse och medvetenhet för litteratur hos barnen.

Slutsats: Personalen vill fortsätta arbetet med litteratur då de ser stora pedagogiska vinster med det och ett stort engagemang hos barn och pedagoger.

De ser att reflektion kring böckernas innehåll, att ha ett boksamtal, är lika viktigt som själva läsandet och detta vill de fortsätta arbeta kring. De vill utveckla sitt användande av flanosagor och här behöver vi också se över dem vi redan har. Lässatsningen anser jag kommer fortsätta med att kompetensutveckla personalen och utveckla arbetet vidare.

Flickors och pojkars lärprocesser är både stimulerade och utmanade. Barnens förändrade kunnande är synliggjorda och dokumenterade. Ingångsvärdet/nuläget utifrån enhetens systematiska kvalitetsarbete har utvecklats från HT 2015 till VT 2016

Flickors och pojkars lärprocesser är både stimulerade och utmanade. Barnens förändrade kunnande är synliggjorda och dokumenterade. Ingångsvärdet/nuläget utifrån enhetens systematiska kvalitetsarbete har utvecklats från HT 2015 till VT 2016

Lokalt åtagande

■ Barnstigen: Senast maj 2016 har samtliga flickor och pojkar pedagogiska dokumentationer som visar deras förändrade kunnande kopplat till läroplanen.

Resultat: Målet är uppnått till stor del. De flesta barnen har fått sitt förändrade kunnande synliggjort och dokumenterat.

Analys: Jag har gett förutsättningar för varje arbetslag för reflektion både enskilt och i grupp. Ledningen i FSO Kompassen har skapat gemensamma årshjul, årsplaner, dokument för

Lokalt åtagande

dokumentation och observation samt material för att underlätta i arbetet med pedagogisk dokumentation. Detta för att ge förutsättningar för alla att arbeta med pedagogisk dokumentation och för att underlätta i det systematiska kvalitetsarbetet. Allt detta material har vi samlat i en pärm som kallas SKA-pärmen (systematiskt Kvalitets Arbete). Detta för att alla ska hitta sitt eget sätt att arbeta och för att underlätta systematiken i arbetet. Där finns tydliga dokument som visar vad man ska fokusera på och när. Jag ser en stor vinst med detta då pedagogerna har fått ett annat lugn och ökad förståelse då det vet vad som förväntas av dem.

Personalen upplever att de kan vara kritiska i sitt arbete med pedagogisk dokumentation. De fastnar i hur de ska formuleras och vad so får stå med eller inte. De har landat i att det är kvalité som räknas och inte kvantitet. Personalen har under året reflekterat mycket kring etik och vad ska vi synliggöra dokumentationer och det är väldigt positivt. Det har dock blivit ett hinder i arbetet för att inte göra fel. Ex Får man skriva barnens namn i dokumentationer? Vad ska dokumenteras?

Det har varit spretigt kring vad personal valt att fokusera på i dokumentationer och detta kan upplevas övermäktigt. Personalen har även tolkat begreppet förändrat kunnande olika. Många tolkar det att det ska vara något konkret synligt men det behöver inte vara det konkret synliga utan även exempelvis möte av nytt material och hur barnet tar sig an materialet.

Några framgångsfaktorer har varit att: Personalen ser att arbeta med projekt gör det enklare att fokusera på den pedagogiska dokumentationen. De har förändrat sitt sätt att visa dokumentation, den har blivit mycket mer tillgänglig för barnen. De sätter upp dokumentation på väggar och ute i hallen. För de yngsta barnen har de flyttat ned bilder så barnen har möjlighet att stå och titta och reflektera kring dessa. På grund av detta reflekterar barnen mer tillsammans med varandra och tillsammans med personalen. Personalen har valt att skicka hem dokumentationer för att reflekterandet ska fortsätta hemma och vi ser att vårdnadshavare och barnen reflekterar mer tillsammans.

Slutsats: Vi vill prova på och arbeta mer projektinriktat, då vi ser vinningar att arbeta med pedagogiska dokumentationer på detta sätt. Vi behöver skriva ned reflektioner kring hur vårt förhållningssätt påverkar projektet och kan utveckla det. Vi behöver arbeta mer på djupet kring pedagogiska dokumentationer och att det är inte kvantiteten utan kvaliteten.

Föräldrarna ska uppleva att barnet är tryggt i förskolan. (BUN)

Barn och vårdnadshavare upplever att de är trygga på förskolan. Enhetens resultat utifrån ingångsvärdet/nuläget från de båda brukarenkäterna 2015 är bibehållet VT 2016.

Barn och vårdnadshavare upplever att de är trygga på förskolan. Enhetens resultat utifrån ingångsvärdet/nuläget från de båda brukarenkäterna 2015 är bibehållet vt 2016.

Lokalt åtagande

— Barnstigen: Senast 18 maj 2016 är likabehandlingsplanen implementerad hos samtliga förskollärare och barnskötare samt förankrad i verksamheten tillsammans med barn och vårdnadshavare.

Resultat: Målet är uppnått till stor del. Likabehandlingsplanen är på god väg att förankras hos både personal, barn och vårdnadshavare. Personalen har fått en större förståelse för betydelsen av vårt förhållningssätt. Utifrån Nämndens mål har brukarenkäten gällande trygghet har minskat något från 3,71 till 3,61 en minskning på 0,1%.

Analys: På grund av en väldigt dålig svarsfrekvens bara 25 % av alla vårdnadshavare är det väldigt svårt att dra några generella slutsatser av enkäten. Jag känner mig trygg när mitt barn är där ligger på

Lokalt åtagande

3,73 och mitt barn känner sig trygg ligger på 3,8. Båda är höga resultat som ligger över snittet i kommunen.

Personalen arbetar mycket med att skapa en trygg barngrupp. Enligt läroplanen ska förskolan erbjuda en rolig, trygg och lärorik plats för alla barn. Trygghet är en grund för lärande och utveckling. Personalen arbetar ofta i mindre grupper för att kunna se och bekräfta barnen och det ser jag som en stor framgångsfaktor. De menar att arbete i mindre grupper gör att vi skapar en större trygghet i verksamheten. Varje barn får mer plats och blir sedda som individer. Ju mer tillåtande atmosfär desto mer kan barnen vara sig själv. Personalen behöver skapa en tillåtande atmosfär genom att ifrågasätta och lyssna på barnen. Detta menar de gör barnen trygga.

Genom att personalen har reflekterat tillsammans med barnen och fått en djupare kunskap kring normer och värden upplever vi att barnen har fått en större insyn på hur vårt samhälle ser ut. Barnen vågar ifrågasätta normer mer än tidigare. Ex heteronormen att det ofta är han i ex sånger. Personalen reflekterar mer kring sitt eget förhållningssätt och de begrepp de använder ex tilltala barnet efter kön istället för namnet. De menar det bidrar till att stärka barnets självkänsla. De är så mycket mer än sitt kön. Aktiviteterna har lett till ökad måluppfyllelse och därför har det varit en framgång med strukturen vi valt att arbeta kring detta mål.

Ledningen har haft tvärgrupper kring Likabehandlingsarbetet. De har varit i syfte att lyfta fram och reflektera kring våra diskrimineringsgrunder och för att revidera vår plan. Arbetet i tvärgrupperna har kommit tillbaka till pedagogerna och spridits framförallt på APT där vi har diskuterat kring alla grunder och vår likabehandlingsplan. Det har väckts nya reflektioner och nya kunskaper. Ett engagemang att fortsätta diskussionerna.

Genom personalens reflektioner och deras ökade insikt om förhållningssättets betydelse menar de att det är betydelsefullt att vi agerar som goda förebilder för barnen.

Personalen behöver utveckla vårt samarbete med vårdnadshavarna. Hur når vi ut i vårt arbete med likabehandlingsplanen? Kan vi ha diskussion, reflektion eller gemensamt föräldramöte

Viss personal har haft utbildning i HBTQ som vi sedan har startat upp att arbeta med på Apt. Vi har börjat diskutera detta på förskolan men detta är ett utvecklingsområde.

Slutsats: Samarbetet med vårdnadshavarna behöver utvecklas. Personalen reflekterar över om ett gemensamt föräldramöte kan vara möjlig början.

Att arbeta i mindre grupper har varit framgångsrikt för att ge barnen förutsättningar för trygghet och det vill personalen arbeta vidare med.

Det är viktigt att arbetet med att fortsätta implementera likabehandlingsplanen på förskolan då jag menar att det är en viktig förutsättning för förebygga kränkningar och skapa trygghet hos barnen.

Alla barn ska uppleva att de blir bemötta med respekt och lyssnade på. (BUN)

Samtliga vårdnadshavare och barn upplever att de bemöts respektfullt på förskolan. Enhetens resultat har ökat utifrån ingångsvärdet/nuläget från de båda brukarenkäterna 2015 till VT 2016

Samtliga vårdnadshavare och barn upplever att de bemöts respektfullt på förskolan. Enhetens resultat har ökat utifrån ingångsvärdet/nuläget från de båda brukarenkäterna 2015 till vt 2016.

Lokalt åtagande

- Barnstigen: Samtliga vårdnadshavare och barn upplever att de bemöts respektfullt på förskolan.

* Resultatet på förskolornas egna enkäter till vårdnadshavare har diskuterats, för att skapa samsyn, i olika forum.

Lokalt åtagande

- * Förskollärare och barnskötare arbetar aktivt med målen i likabehandlingsplanen i vardagen.
- * Samtlig personal reflekterar och problematiserar etiska dilemman och livsfrågor tillsammans med barn och kollegor.

Resultat: Målet är uppnått. Personalen har fått en ökad förståelse för vårdnadshavarnas perspektiv. Deras arbete kring etiska dilemman har bidragit till att barnen reflekterar mer kring samarbete och normer. Resultatet på enkäten kring "Jag upplever att personalen arbetar aktivt för att alla barn ska behandlas respektfullt" har ökat på pojkar från 3,67 till 3,88 en ökning på 0,21 % och flickor har minskat från 3,84 till 3,57 en minskning på 0,27. Gällande normer och värden har vi ökat från 3,76 till 3,83.

Analys: Vi ser att vi har ökat mycket kring just normer och värden i enkäten. Personalen menar att detta kan direkt kopplat till att vi under året arbetat väldigt aktivt med just normer och värden. De har dessutom lyft dessa frågor i vår egen enkät till vårdnadshavarna. Svarefrekvensen var tyvärr väldigt låg på brukarenkäten med en svarefrekvens på 25 % och det är väldigt svårt att dra några slutsatser utifrån detta. Vi i ledning valde att göra en egen enkät gällande trygghet, inflytande och bemötande så personalen skulle lämna ut till alla vårdnadshavare. Där fick personalen feedback att ett gott bemötande är att man hälsar när man kommer och ger sig tid att prata med barn och vårdnadshavare. Bemötande kan vara olika för olika personer. Bemötande är viktigt att reflektera kring som arbetslag. Vad är ett gott bemötande? Hur ser vi på det? Är det olika? Vi skickade ut en egen enkät till vårdnadshavarna som visade att vi ser ett gott bemötande på ungefär samma sätt. Det viktigaste är att bli lyssnad på och att man har tid att ta emot dom. Ibland kolliderar pedagogernas tankar med vårdnadshavarens tankar. Vi lyssnar alltid men vi ser till barnens och verksamhetens bästa och det blir inte alltid som vårdnadshavarna vill. Ett bra bemötande är olika beroende utifrån vilka ryggsäckar med sig. Vi ska dock alltid utgå ifrån likabehandlingsplanen, läroplanen och FN:s barnkonvention.

Vi har under året reviderat vår likabehandlingsplan. Samtlig personal har fått reflektera kring diskrimineringsgrunderna. De har lyft planen under reflektioner detta för att för att den ska bli en naturlig del av vår vardag. Vi har reflekterat kring och spelat upp etiska dilemman med barnen. Detta ser personalen gett en bra effekt i att barnen reflekterar kring sitt/vårt förhållningssätt mot varandra.

Ett utvecklingsområde är att personalen behöver skapa tydliga rutiner och dokument för vikarier på hur vi tänker kring bemötande, förhållningssätt och övriga rutiner. Det är viktigt att presentera sig för vårdnadshavare för att de ska känna att de får ett bra bemötande oavsett om vi är ordinarie eller vikarie.

Vi har haft representanter på förskolan som fått gå på Lässatsningens föreläsning om Normkritik i förskolan. Representanterna har fått delge sina kollegor på APT men vi behöver hitta fler former att säkerställa hur kunskapen når ut till alla och hur personalen ska fortsätta arbeta med detta med barnen.

Slutsats: Ett utvecklingsområde är att fortsätta reflektera kring ett gott bemötande utifrån vårdnadshavarnas, barnens och pedagogers perspektiv. Personalen behöver förklara hur de tänker kring vår verksamhet och hur vi arbetar kring bemötande både i vardagen och under samtal. De måste även fortsätta vårt arbete att arbeta med vårt och barnens förhållningssätt i vardagen.